

ارزهای مجازی

جهانی شدن بزهکاری و سیاست جنایی

دکتر عارف خلیلی پاچی

تقدیم بہ

پدر و مادرم

و

استادان بزرگوارم

دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی و دکتر باقر شاملو

فهرست تفصیلی مطالب

درآمد ۱۳

بخش اول: ارزشهای مجازی؛ از رویکردهای تنظیم‌گری تا جهانی‌شدن ظرفیت‌های جنایی

فصل اول: رویکردهای تنظیم‌گری ارزشهای مجازی ۳۱

مبحث اول: رویکردهای ملی به تنظیم‌گری ارزشهای مجازی ۳۳

گفتار اول: تأثیر کارکردهای اقتصادی بر رویکردهای تنظیم‌گری ارزشهای مجازی ۳۶

بند اول: ارزشهای مجازی؛ پول یا کالا ۳۷

الف: گرانیگاه نظریه‌ها ۳۸

ب: ارزش ذاتی یا ارزش حکمی ۳۹

پ: سازوکار خلق پول ۴۱

بند دوم: ارزشهای مجازی در مواجهه با انتقادات ۴۳

الف: اعتباری و دستوری بودن ۴۳

ب: کاربست ابزاری توسط دولت‌ها ۴۵

پ: آثار تورمی و بازتوزیعی ۴۷

بند سوم: مزیت‌های پولی ارزشهای مجازی ۴۹

گفتار دوم: انواع رویکردهای تنظیم‌گری ملی ارزشهای مجازی ۵۱

بند اول: رویکرد مشاهده‌ارزیابی‌محور ۵۲

الف: رویکرد هشداردهی و آگاه‌سازی ۵۲

ب: رویکرد ناچیزانگاری ۵۳

۶ □ ارزشهای مجازی

- پ: رویکرد توجه به فن‌آوری پایه ۵۵
- بند دوم: رویکرد تنظیم‌گری خاص ۵۶
- الف: مقررات‌گذاری بر اساس ریسک‌های مجرمانه ۵۶
- ب: مقررات‌گذاری بر اساس ریسک‌های تجاری ۵۸
- بند سوم: رویکرد تنظیم‌گری مبتنی بر ممنوعیت استفاده ۶۰
- بند چهارم: رویکرد ایران در برابر ارزشهای مجازی ۶۲
- الف: ممنوعیت استفاده در نظام پولی و مالی ۶۲
- ب: صدور اطلاعیه ریسک ۶۳
- پ: مقررہ‌گذاری در خصوص فرایند استخراج ۶۴
- ت: قانون‌گذاری کیفری ۶۵
- مبحث دوم: رویکرد فراملی به تنظیم‌گری ارزشهای مجازی ۶۶
- گفتار اول: سیر تکوین رویکرد ریسک‌مدار گروه ویژه اقدام مالی در برابر ارزشهای مجازی ۶۹
- بند اول: کارکرد اقتصادی ارزشهای مجازی از منظر گروه ویژه اقدام مالی ۷۱
- الف: جدایی معاملات از دلار ۷۲
- ب: بی‌نیازی به واسطه‌ها ۷۳
- پ: تشویق به انجام معاملات فراملی ۷۴
- بند دوم: دیدگاه گروه ویژه اقدام مالی به تنظیم‌گری ارزشهای مجازی ۷۶
- بند سوم: اصول اساسی تنظیم‌گری ارزشهای مجازی از منظر گروه ویژه اقدام مالی ۷۸
- الف: ایجاد تعادل در عملکرد و اتخاذ رویکرد هدف‌مدار ۷۸
- ب: آینده‌نگری در برنامه‌ها ۷۹
- پ: برخورد برابر ۷۹
- گفتار دوم: اتحادیه اروپا و ارزشهای مجازی ۸۰
- بند اول: توجه به توسعه مفهومی و مصداقی داریی‌های مجازی ۸۰
- بند دوم: توجه بیشتر به ظرفیت‌های مجرمانه ۸۲
- بند سوم: تقویت چارچوب‌های نظارتی منطقه‌ای ۸۴

فهرست مطالب □ ۷

بند چهارم: ضرورت شمول قوانین حمایتی بر مصرف‌کننده.....	۸۴
بند پنجم: افزایش امنیت سایبری.....	۸۷
فصل دوم: ظرفیت‌های جنایی جهانی شده ارزش‌های مجازی.....	۸۸
مبحث اول: ارزش‌های مجازی و تحول بزهکاری یقه‌سفیدان.....	۹۰
گفتار اول: از بزهکاری یقه‌سفیدها تا بزهکاری یقه‌مجازی‌ها.....	۹۱
بند اول: رویکرد جرم‌مدار به بزهکاری یقه‌سفیدان.....	۹۲
الف: جهانی شدن دامنه ارتکاب.....	۹۴
ب: تعادل قدرت بین بزهکار و بزه‌دیده.....	۹۵
بند دوم: تحلیل فنی ارزش‌های مجازی در ارتکاب بزهکاری یقه‌سفیدی.....	۹۶
الف: استقلال در فرایند.....	۹۷
ب: پیچیدگی در مشارکت‌کنندگان.....	۹۸
پ: امنیت حریم خصوصی.....	۹۹
۱- رمزنگاری.....	۱۰۰
۲- فن‌آوری بلاک‌چین.....	۱۰۱
بند سوم: تحلیل جرم‌شناختی ارزش‌های مجازی در ارتکاب بزهکاری یقه‌سفیدی.....	۱۰۲
الف: ارزش‌های مجازی در پرتو نظریه انتقال فضایی.....	۱۰۴
ب: ارزش‌های مجازی در پرتو نظریه انتخاب عقلانی.....	۱۰۵
گفتار دوم: ارزش‌های مجازی و افزایش تمایل به ارتکاب جرم یقه‌سفیدی مجازی.....	۱۰۷
بند اول: فن‌آوری در خدمت بزهکاری؛ از دارک نت تا بیت‌کوین.....	۱۰۸
الف: جاده ابریشم؛ سامانه فروش برخط مجرمانه.....	۱۰۹
ب: دارک‌نت؛ بستر امن مجرمانه.....	۱۱۱
پ: ارز مجازی؛ ابزاری با کارکرد مجرمانه.....	۱۱۴
بند دوم: دلایل جذابیت بزهکارانه ارزش‌های مجازی.....	۱۱۶
الف: انعطاف‌پذیری هویت.....	۱۱۶
ب: ناشناختگی.....	۱۲۰

۸ □ ارزش‌های مجازی

- پ: سهولت شرکت در عملیات مجرمانه ۱۲۲
- ت: فقدان بازدارندگی ۱۲۴
- مبحث دوم: ارزش‌های مجازی و جرایم جهانی شدن ۱۲۶
- گفتار اول: ارزش‌های مجازی؛ فن‌آوری در برابر جرایم جهانی شدن ۱۲۹
- بند اول: مؤلفه‌های مقاومت ارزش‌های مجازی ۱۳۲
- الف: شکل‌گیری بر مبنای ضرورت ۱۳۴
- ب: قدرت در انتقال پیام ۱۳۶
- پ: کنش‌گری و ابتدایی بودن مقاومت ۱۳۷
- بند دوم: چگونگی موفقیت در کنش‌گری مقاومت ۱۳۸
- الف: شناخت واکنش‌ها ۱۳۹
- ب: تحرک بخشی به ناظران ۱۴۱
- گفتار دوم: راهکارهای مقاومت ارزش‌های مجازی در برابر جرایم جهانی شدن ۱۴۳
- بند اول: ایجاد توازن پولی با حذف قدرت برتر ۱۴۵
- بند دوم: ایجاد شفافیت حداکثری در مراودات پولی ۱۴۷
- بند سوم: دموکراتیزه کردن نظم پولی ۱۴۹

بخش دوم: سیاست جنایی جهانی شده و مخاطرات جنایی ارزش‌های مجازی

- فصل اول: بایسته‌های سیاست جنایی جهانی شده در برابر ارزش‌های مجازی ۱۵۶
- مبحث اول: ارزیابی ریسک اولیه ارزش‌های مجازی ۱۵۸
- گفتار اول: مؤلفه‌های ماهوی ارزیابی ریسک ۱۶۰
- بند اول: فهم منافع ارزیابی ریسک ۱۶۰
- الف: کارایی در استفاده از منابع ۱۶۲
- ب: انعطاف و پویایی ۱۶۳
- پ: شناسایی تمامی خطرات احتمالی ۱۶۴
- بند دوم: قانون‌مندی ارزش‌های مجازی ۱۶۵
- الف: شناسایی ارزش‌های مجازی به عنوان یک ارزش ۱۶۶
- ب: فراهم ساختن امکان توقیف و مصادره ۱۶۷

فهرست مطالب □ ۹

- پ: نظام تحریم‌های مالی هدفمند ۱۶۹
- ت: شمول تعهدات بر سازمان‌های غیرانتفاعی ۱۷۱
- ث: تحقیقات مالی پیش‌دستانه ۱۷۱
- ج: ایجاد نظام آماری ۱۷۲
- بند سوم: شناسایی نهادهای فعال در زمینه ارزهای مجازی ۱۷۳
- الف: نهادهای مالی ۱۷۳
- ب: نهادهای غیرمالی ۱۷۴
- پ: سازمان‌های غیرانتفاعی ۱۷۵
- ت: ارائه‌دهندگان خدمات مربوط به دارایی‌های مجازی ۱۷۶
- گفتار دوم: مؤلفه‌های شکلی ارزیابی ریسک ۱۷۷
- بند اول: واحد اطلاعات مالی؛ ابزار ملی سنجش ریسک و تنظیم راهبرد ۱۷۸
- الف: ارائه اطلاعات به واحد اطلاعات مالی ۱۸۰
- ب: تبادل اطلاعات میان‌بخشی ۱۸۲
- بند دوم: گروه آگمنت؛ رویکردی فراملی به واحدهای اطلاعات مالی ۱۸۳
- الف: ساختار مطلوب واحد اطلاعات مالی از منظر آگمنت ۱۸۴
- ب: اصول تبادل اطلاعات در آگمنت ۱۸۶
- بند سوم: بایسته‌های تبادل اطلاعات ۱۸۷
- الف: تسهیل انجام معاضدت‌های قضایی ۱۸۸
- ب: اتخاذ روش‌های تحقیقی مناسب ۱۸۹
- پ: تضمین آگاهی و اختیار کافی کارکنان ۱۹۰
- ت: ایجاد مبنای قانونی برای تبادل اطلاعات ۱۹۱
- مبحث دوم: ایجاد پیوند میان ارزیابی ریسک ملی و ارزیابی جهانی ریسک ۱۹۲
- گفتار اول: ارزیابی روند اجرای توصیه‌های گروه ویژه اقدام مالی ۱۹۴
- بند اول: دامنه بررسی گروه ویژه اقدام مالی ۱۹۵
- بند دوم: وضعیت اجرای توصیه‌ها ۱۹۷
- الف: وضعیت اجرا توسط بخش عمومی ۱۹۷
- ب: وضعیت اجرا توسط بخش خصوصی ۲۰۱

۱۰ □ ارزشهای مجازی

- بند سوم: برآیند اجرای استانداردها توسط کشورها ۲۰۳
- الف: تقویت نظارت بر اجرای توصیه‌ها ۲۰۴
- ب: توسعه درک ریسک پولشویی و تأمین مالی تروریسم مرتبط با ارزشهای مجازی ۲۰۴
- گفتار دوم: تأثیر اجرای توصیه‌های گروه ویژه اقدام مالی بر ریسک مجرمانه ارزشهای مجازی ۲۰۴
- بند اول: روندهای استفاده از ارزشهای مجازی با اهداف مجرمانه ۲۰۶
- الف: تحول در روش ارتکاب جرایم منشاء ۲۰۷
- ۱- طرح‌های پانزی ۲۰۷
- ۲- استخراج ابری و ربات‌های تلگرامی استخراج ۲۰۹
- ۳- صرافی‌ها و کیف پول‌های تقلبی ۲۱۰
- ۴- صفحات جعلی و فیشینگ ۲۱۱
- ۵- طرح‌های اهدای بیت‌کوین ۲۱۳
- ۶- استخراج ارز مجازی با موبایل ۲۱۴
- ۷- فروش توکن بی‌ارزش ۲۱۵
- ۸- گروه‌های «پامپ و دامپ» ۲۱۶
- ب: تحولات در ارتکاب جرم پولشویی ۲۱۷
- ۱- تمرکز بر مناطق ضعیف از حیث تعهدات پولشویی ۲۱۷
- ۲- توسعه ابزارهای گمنام‌ساز ۲۱۸
- ۳- استفاده از کیف پول‌های حریم خصوصی محور ۲۱۹
- بند دوم: تلاش جهت تغییر روند در ساختار بازار ارزشهای مجازی ۲۲۰
- فصل دوم: گونه‌های پاسخ‌گذاری در برابر مخاطرات جنایی جهانی شده ارزشهای مجازی** ۲۲۳
- مبحث اول: پاسخ‌گذاری کنشی در برابر مخاطرات جهانی ارزشهای مجازی ۲۲۴
- گفتار اول: بایسته‌های پاسخ‌گذاری کنشی در برابر مخاطرات ارزشهای مجازی ۲۲۶
- بند اول: شناخت ویژگی‌های ریسک ارزشهای مجازی ۲۲۸
- الف: احتمالی بودن ریسک ۲۲۹

فهرست مطالب □ ۱۱

- ب: جهانی بودن ریسک ۲۳۰
- پ: نسبی بودن ریسک ۲۳۱
- ت: قابل ارزیابی بودن ریسک ۲۳۱
- بند دوم: اصول اتخاذ تدابیر کنشی ۲۳۳
- الف: اصل احتیاط در اتخاذ تدابیر کنشی ۲۳۳
- ب: اصل نظارت فعال در اتخاذ تدابیر کنشی ۲۳۵
- پ: اصل آموزش در اتخاذ تدابیر کنشی ۲۳۸
- ت: اصل محدودیت در قوانین رازداری حرفه‌ای ۲۳۹
- ث: اصل رعایت تعهدات فرامرزی ۲۴۰
- گفتار دوم: تدابیر کنشی در برابر مخاطرات ارزشهای مجازی ۲۴۲
- بند اول: لزوم اخذ مجوز و ثبت نام ۲۴۳
- بند دوم: اقدامات مربوط به شناسایی مشتری ۲۴۶
- الف: شناسایی کامل مشتری ۲۴۷
- ب: نگهداری سوابق ۲۵۰
- پ: تدابیر تکمیلی در خصوص مشتریان و فعالیت‌های خاص ۲۵۱
- ت: شفافیت و مالکیت منافع اشخاص حقوقی ۲۵۲
- بند سوم: ارائه گزارش عملیات مشکوک ۲۵۲
- بند چهارم: جلوگیری از دسترسی بزهکاران به انتقال الکترونیکی ۲۵۴
- مبحث دوم: پاسخ‌گذاری واکنشی در برابر مخاطرات جهانی ارزشهای مجازی ۲۵۵
- گفتار اول: نظارت ریسک‌مدار؛ ضمانت اجرای تدابیر کنشی ۲۵۸
- بند اول: الزامات اتخاذ رویکرد نظارت ریسک‌مدار ۲۵۹
- الف: ایجاد مبنای قانونی ۲۵۹
- ب: ایجاد ساختار مناسب ۲۶۲
- پ: مشارکت فعال ناظر ۲۶۴
- بند دوم: روش نظارت ریسک‌مدار بر ارزشهای مجازی ۲۶۶
- الف: تعامل فعال با اشخاص موظف ۲۶۷
- ب: انجام ارزیابی‌های دوره‌ای ۲۶۸

۱۲ □ ارزشهای مجازی

- پ: اعمال ضمانت اجرا بر اعمال ناقض مقررات..... ۲۶۹
- گفتار دوم: مداخلات کیفری در برابر مخاطرات جهانی ارزشهای مجازی ۲۷۰
- بند اول: ضرورت مداخله کیفری پیرامون مخاطرات مجرمانه ارزشهای مجازی ۲۷۲
- الف: وجود ریسک و ناکافی بودن رویکرد هشداردهی..... ۲۷۳
- ب: تنظیم‌گری مالیاتی؛ مقدمه توسعه مداخله کیفری ۲۷۶
- پ: مداخله کیفری با شمول قوانین پولشویی بر ارزشهای مجازی..... ۲۸۰
- ت: جرم‌انگاری پیش‌دستانه؛ اتخاذ مداخله کیفری بیشینه ۲۸۲
- بند دوم: قاچاق‌انگاری اعمال مرتبط با ارزشهای مجازی ۲۸۵
- الف: ورود یا خروج یا اقدام به خروج ۲۸۶
- ب: معامله ارز توسط اشخاص فاقد مجوز ۲۸۸
- پ: معامله فردایی ارز ۲۹۰
- ت: انجام کارگزاری بدون مجوز ۲۹۱
- ث: عدم ثبت معاملات ارزی در سامانه ارزی و عدم ارائه صورت حساب معتبر ۲۹۳
- ج: عرضه، حمل یا نگهداری ۲۹۵
- نتیجه‌گیری و پیشنهادات ۲۹۷
- فهرست منابع** ۳۰۹
- الف: منابع فارسی ۳۰۹
- ۱- کتاب‌ها ۳۰۹
- ۲- مقاله‌ها ۳۱۱
- ۳- پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها ۳۱۵
- ۴- تقریرات ۳۱۶
- ب: منابع خارجی ۳۱۶